بسم الله الرحمن الرحيم

Бисмиллоҳир Раҳмонир Раҳим

7

Муҷтамаи Омӯзиши Олии Фиқҳ

سرشناسه: محمدی ری‌شهری، محمد، ۱۳۲۵ – Muhammadi Reyshahri، Muhammad

عنوان قراردادی: حکمت‌نامه پیامبراعظمﷺ .تاجیکی.

عنوان و نام پدیدآور: Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам/ Муҳаммади Райшаҳрӣ; mутарҷим: Абдулҳаким Камолӣ.

مشخصات نشر: Qom: фурӯшгоҳи Маркази Байналмилалии Тарҷума ва Нашри Ал-Мустафо, 2014= 1392.

مشخصات ظاهری: ۲ج. : وزیری.

فروست: مرکز بین المللی ترجمه ونشر المصطفیﷺ. مجتمع آموزش عالی فقه: ۷.

شابک: (ج ۱) 978-964-195-734-8 (دوره) 978-964-195-733-1

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

یادداشت: زبان تاجیکی.

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: محمدﷺ، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت – ۱۱ق. -- احادیث.

موضوع: Muhammad، Prophet -- Hadiths

موضوع: احادیث شیعه -- قرن ۱۴.

موضوع: احادیث اهل سنت -- قرن ۱۴.

شناسه افزوده: کمال اوف، حکیم جان.

شناسه افزوده: .Kamalov, Hakim jan

شناسه افزوده: جامعة المصطفیﷺ العالمیة. مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفیﷺ.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۲ ۸۰۴۹۵۲۹۴ح۳م/ ۹/ BP ۲۲

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۹۳

شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۹۲۶۸۷

Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам
(1)

Муаллиф
Муҳаммадии Райшаҳрӣ

Мутарҷим
Абдулҳаким Камолӣ

Маркази Байналмилалии Тарҷума
ва Нашри Ал-Мустафо (с)

Номи китоб: Гузидаи Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам (с) (1)
Муаллиф: Муҳаммадии Райшаҳрӣ
Мутарҷим: Абдулҳаким Камолӣ
Чопи аввал: 2014 м
Ношир: Маркази Байн-ал-милалии Тарҷума ва Нашри Ал-Мустафо
Чопхона: Норинҷистон - Теҳрон
Қимат: 30 сомонӣ (280000 риёл)
Тирож: 300
ISBN: 978-964-195-734-8

حکمت‌نامه پیامبر اعظمﷺ (۱)
مولف: محمد محمدی ری‌شهری **مترجم:** حکیم‌جان کمال‌اف
نوبت چاپ: اول **سال چاپ:** ۱۳۹۲ش / ۲۰۱۴م / ۱۴۳۵هـ‌ق
چاپ: نارنجستان **قیمت:** ۲۸۰۰۰۰ ریال **شمارگان:** ۳۰۰

Ҳаққи чоп барои ношир маҳфуз аст

- IRAN, Qom: Blv Moallem Ouest (hujjatiyyeh) – fax : +98 25-37839305-9
- IRAN, Qom: Blv Mohammad Amin, bifurcation Salariyyeh – Tél.: +98 25-3213133060 fax : +98 25-32133146
- IRAN, Téhéran : Av. Enghelab, croisement des avenues Shirazi et Qods, 1003, allée Osku – Tél : +98 21-66978920
- IRAN,Mashhad: Av. Emam Reza, av. Danesh Est, entre Danesh 15 et 17 – Tél.: +98 511-8543059

pub.miu.ac.ir miup@pub.miu.ac.ir

Бо сипос аз дастандаркороне, ки моро дар тавлиди ин асар ёрӣ намуданд

Сухани ношир

Оғозу анҷоми як пажӯҳиш, паймудани марҳалае аз рушд аст, ки бо пароканда шудани базри пурсиш дар мазрааи зеҳни омодаи пажӯҳишгар мешавад ва бо ба самар нишастану бардошти маҳсул, ки ҳамон огоҳиву доноӣ аст, поён мепазирад Албатта ин поён худ фасли наверо барои рӯиш навид медиҳад зеро ҳосили кор илова бар шукуфоӣ таровату баракат фарҳам омадани чандин пурсиши тоза ва гирдоварии базрҳои рӯиданӣ бештар аст Пурсишҳо базрҳое ҳастанд ки ба таносуби ниёзҳои замон ва тавони муҳаққиқон парвариш меёбанд ва фарҳангу тамаддунро дар паи худ ба ҳаракат вомедоранд

Афзоиши суръати ҷобаҷоӣ ва кӯтоҳ шудани фосилаҳо чӣ басо базрҳои пурсишро монанди бод аз фарсангҳо дуртар бар зеҳни ҷустуҷӯгаре менишонад ва танаввуу тозагиро барои тамаддуни дигаре ба армуғон меоварад Табъан вуҷуди огоҳиву мудирият дар суръатбахшидан ба ин фароянд ҳамвора нақши басазое хоҳад дошт

Ҷомеат ул Мустафо с Ал оламия ба ҳукми рисолати ҷаҳонӣ ва ҷойгоҳи вижаи худ дар ҳавзаҳои илмия ва низ танаввуи нерӯи инсонӣ бар худ лозим медонад ки нақши муассиререро дар фароҳам овардани шароити муносиб барои пажӯҳиш эфо кунад Эҷоди зерсохтҳои лозим мудирияти баҳинаи имконоти мавҷуд ва ҳимоят аз пажӯҳишгарони арсаи дин аз аҳамми вазоифи Муовинати Пажӯҳиши Ҷомеат ул Мустафо с Ал оламия мебошад

Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам

Умед меравад ки бо сомон бахшидан ба ҳаракатҳои худҷӯши илмӣ ва тақвияти ангезаҳои мавҷуд шоҳиди шукуфоии ҳарчи бештари арсаи фарҳанги динӣ дар ҷой ҷои ҷаҳон бошем

Маркази Байналмилалии
Тарҷума ва Нашри Ал Мустафо с

Феҳрист

Пешгуфтор
Гузидаи Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам с

Муқаддимаи Гузида
Муаррифии китоби ҳозир

Бахши якум Ҳикматҳои ақлӣ ва имлӣ

Боби якум Ақл ва ҷаҳл
Маънои ақл ва ҷаҳл
Вожаи ақл дар луғат
Вожаи ақл дар аҳодиси исломӣ
Хатари ҷаҳл
Маонии вожаи ҷаҳл
Ҳама гуна нодонӣ
Нодонӣ нисбат ба маорифи муфид
Нодонӣ нисбат ба заруритарин маорифи мавриди ниёзи инсон
Нерӯе дар муқобили ақл

Фасли Шинохти ақл
Ҳақиқати ақл
Офариниши ақл ва ҷаҳл

Фасли Арзиши ақл
Ҳадяе аз сӯи Худованд
Беҳтарин бахшиш
Решаи инсон
Дӯсти инсон

Фасли Ташвиқ ба тааққул тафаккур ва тафаққуҳ
Тааққул
Тафаккур
Тафаққуҳ

Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам

Ҳушдор дар бораи тарки тааққул
Нақши тааққул дар подоши аъмол

Фасли Авомили тақвияти ақл
Дониш
Тақво
Тиловати Қуръон
Ҷиҳод дар роҳи Худо

Фасли Нишонаҳои ақл
Осор ва фавоиди ақл
Озмудани ақл
Сифоти оқилон
Оқилтарини мардум
Он чӣ бар оқил воҷиб аст
Он чӣ шоистаи оқил аст

Фасли Осебҳои ақл

Фасли Ҷаҳл
Ҳушдор дар бораи ҷаҳл
Лузуми кӯч аз ҷомеаҳои ҷоҳил

Фасли Нишонаҳои ҷоҳил

Фасли Он чӣ шоистаи ҷоҳил аст
Омӯхтан
Даранг кардан дар мавориди шубҳа

Фасли Он чӣ дар муоширати бо ҷоҳил шоиста аст
Салом кардан ҳангоми рӯёрӯӣ
Хомӯшӣ ҳангоми кашмакаш
Канорагирӣ

Фасли Ҷоҳилияти нахуст
Маънои ҷоҳилияти нахуст
Хӯйҳои ҷоҳилӣ
Кирдорҳои ҷоҳилӣ
Маҳви одоти ҷоҳилӣ аз сӯи Ислом
Суннатҳои ҷоҳилии таъйидшуда ва мондагор

Фасли Ҷоҳилияти дуввум
Бозгашт ба ҷоҳилият
Авомили бозгашт ба ҷоҳилият

Боби дуввум Илм ҳикмат ва маърифат

Фасли Ташвиқ ба талаби илму ҳикмат
Арзиши илм
Арзиши ҳикмат

Феҳрист

Зарурати омӯхтан бар ҳамаи мусулмонон
Фазилати толибилм
Бартарии талаби илм бар ибодат
Фоидаҳои талаби илм
Ҳушдор дар бораи тарки омӯхтан

Фасли Роҳҳои маърифат
Омӯхтан ва андешидан
Ваҳй
Илҳом

Фасли Монеъҳои маърифат
Ҳавопарастӣ
Дунёдӯстӣ
Гуноҳ
Бемордилӣ
Зулму ситам
Ғафлат
Орзу
Тамаъ
Таассуб
Пурхӯрӣ

Фасли Он чӣ ҳиҷобҳои маърифатро мебардорад
Қуръон
Зикр
Истиоза

Фасли Осори илму ҳикмат
Имон
Худотарсӣ
Амал
Салоҳ

Фасли Одоби илм омӯхтан
Он чӣ дар талаби илм шоиста аст
Он чӣ дар талаби имл шоиста нест

Фасли Аҳкоми омӯхтан
Он чӣ омӯхтанаш зарур аст
Он чӣ дар омӯхтан шоиста аст
Он чӣ омӯхтанаш ҳаром аст
Он чӣ омӯхтанаш шоиста нест

Фасли Ташвиқ ба омӯзиш
Вуҷуби омӯзиш
Арзиши омӯзиш

Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам

Арзиши омӯзгор

Фасли Одоби омӯхтан

Ихлос
Рафтори баробар бо толибилмон
Бузургдошти толибилмон
Мудоро
Гуфтани Намедонам

Фасли Фазилати олимон

Аминони Худо
Ворисони паёмбарон
Бартарии қалами олимон бар хуни шаҳидон
Марги олим шикофе дар дин аст
Бартарии олим бар обид
Олимон дар рӯзи қиёмат

Фасли Он чӣ барои олим шоиста аст

Амал
Ахлоқи писандида
Бурдборӣ
Мубориза бо бидъат
Басанда накардан ба донистаҳо

Фасли Он чӣ барои олим шоиста нест

Амал накардан
Дунёдӯстӣ
Ҳамнишинии подшоҳи золиму коргузорони ӯ
Бартариталабӣ
Худнамоӣ

Фасли Ҳуқуқи олим

Эҳтиром гузоштан ба олим
Тавозӯъ дар баробари олим
Ҳамнишинӣ бо олим

Фасли Олимони бад

Ҳушдор ба олимони беамал
Олими беамал нодон аст
Сахтии ҳисобрасии олимон
Кайфари олимони бад

Бахши дуввум Ҳикматҳои эътиқодӣ

Боби якум Имон

Фасли Шинохти имон

Маънои имон
Ҳақиқати имон ва аломати он

Фехрист

Решаи имон
Маҳкамтарин дастгираҳои имон

Фасли Он чӣ имон доштан ба он зарурӣ аст
Ғайб
Худо фариштагон китобҳо ва паёмбаронаш
Охират
Хотами Паёмбарон с ва он чӣ бар ӯ нозил шуд

Фасли Бунёдҳои имон
Ақл
Дониш
Ваҳй
Тавфиқ

Фасли Офатҳои имон
Зулм
Ширк
Ғулув
Дурӯғгӯӣ
Озори мӯъмин

Фасли Маротиби имон
Он чӣ мӯъминонро бар якдигар бартарӣ мебахшад
Болотарин мартабаи имон
Роҳи расидан ба болотарин мартабаи имон

Фасли Осору баракоти имон
Шинохт
Ахлоқи писандида
Наҷоти мардум аз вилояти тоғут
Хайри дуёву охират

Фасли Арзиши имон
Фазилати имон
Ҷойгоҳи мӯъмин дар пешгоҳи Худованд
Каромати мӯъмин
Баракати мӯъмин дар ҳастӣ
Баракати мӯъмин дар ҷомеа

Фасли Хусусиёти мӯъмин
Хусусиёти дарунӣ
Хусусиёти иҷтимоӣ
Хусусиёти амалӣ

Фасли Яқин
Фазилати яқин
Илм ул яқин

Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам

Тафсири яқин
Нишонаҳои аҳли яқин
Осори Яқин

Фасли Васваса
Васваса дар эътиқодот
Дармони васваса
Гузашти Худо аз васваса

Боби дуввум Имон ба Худо

Фасли Шинохти Худо
Арзиши шинохти Худо
Роҳнамоён ба сӯи маърифати Худо
Фитрати тавҳидӣ
Дидани Худо бо дил
Худшиносӣ ва худошиносӣ
Нишонаҳои худошиносӣ
Роҳҳои расидан ба болотарин маротиби худошиносӣ
Осори маърифати Худо
Касе ба ҳақиқати маърифати Худо намерасад
Парҳез аз андешидан дар зоти Худо

Фасли Шинохти ягонагии Худо
Арзиши тавҳид
Маънои тавҳид
Тавҳид дар офариниш
Тавҳиди рубубӣ
Тавҳид дар ибодат

Фасли Шинохти асмоъ ва сифоти Худо
Теъдоди номҳои Худо
Ривоёт дар тафсири Исми Аъзам
Он чӣ дар шинохтани Худо лозим аст
Ягона ва Якто
Аввал ва Охир
Борӣ
Босит ва Қобиз
Боқӣ
Огозгар ва Нававар
Басир Бино
Таввоб Тавбапазир
Ҷобир ва Ҷаббор Ғолиб
Ҳофиз ва Ҳафиз Нигаҳбон
Ҳоким
Ҳаким

Фехрист

Ҳалим Бурдбор
Ҳамид Маҳмуд ва Ҳомид
Ҳай Зинда
Холиқ Офаринанда
Розиқ ва Раззоқ
Рауф Меҳрварз
Рабб Парвардигор
Раҳмон ва Раҳим
Суббуҳ ва Қуддус Пок
Салом
Самиъ Шунаво
Шофӣ Шифодиҳанда
Шокир ва Шакур
Содиқ Ростгӯ
Самад Бениёз
Зоҳир ва ботин
Олим ва Алим
Азим Бузург
Афув Афвкунанда
Ғофир Ғафур Ғаффор
Ғанӣ
Қоим ва Қайюм
Қодир ва Қадир Тавоно
Қадим ва Азалӣ
Қариб Наздик
Қавӣ Нерӯманд
Кошиф
Кофӣ Кифояткунанда
Карим ва Акрам
Молик ва Малик Фармонраво
Муҷиб Иҷобаткунанда
Муҳит Иҳотадор
Зиндакунанда ва миронанда
Мусаввир Суратгар
Муфзил ва Мутафаззил
Муқаддир Андозагир
Маннон
Мунтақим Интиқомгиранда
Мунзил Нозилкунанда
Муншӣ Падидовар
Мӯҳлик Ҳалоккунанда
Нур
Вакил

Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам

Валӣ ва Мавло Сарвар
Ҳодӣ Ҳидоятгар

Фасли Шинохти сифоти салбӣ
Чизе монанди ӯ нест
На зодааст ва на зоидашуда
Хоби сабук ё сангин ӯро фаро намегирад

Фасли Адли Худо
Маънои адли Худо
Адолат дар муҷозоти гуноҳон

Боби севвум Қазо ва қадар

Фасли Имон ба тақдир
Маънои имон ба қадар
Вуҷуби имон ба қадар
Дурӯғ пиндоштани тақдир ҳаром аст
Он чӣ бо имон ба тақдир мунофот надорад

Фасли Қазо ва қадар дар олам
Тақдир дар офариниши ҷаҳон
Тақдир дар офариниши инсон
Тақдири хайру шар
Офариниши хайр пеш аз шар

Фасли Нақши тақдир дар корҳои инсон
Тақдири фароиз ва фазоил ва гуноҳон
Маънои Амр миёни ду амр
Сарзаниши мӯътақидон ба ҷабр
Сарзаниши қадария
Мақсуд аз қадария

Фасли Ақсоми қазо ва қадар
Қазои муаллақ ва қазои ҳатмӣ
Аз қазои ҳатмӣ гурезе нест

Фасли Хусусиёти қазо ва қадар
Некӣ
Адл
Хайри мӯъмин

Фасли Бадоъ дар қазо
Манои бадоъ
Сабабҳои некӯ шудани бадоъ
Сабабҳои бад шудани бадоъ

Фасли Тақдири хушбахтӣ ва бадбахтӣ
Хушбахт дар раҳими модараш хушбахт аст ва ҳамчунин бадбахт

Феҳрист

Маънои хушбахтию бадбахтии навзод қабл аз таваллуд
Таҳқиқе дар бораи ҳадиси Хушбахт дар раҳими модараш хушбахт аст
Нақши амал дар сарнавишти инсон
Сабабҳои хушбахтӣ
Он чӣ бадбахтонро хушбахт мекунад
Решаҳои бадбахтӣ

Фасли Ризоят аз қазо
Ташвиқ ба хушнудӣ аз қазо
Ҳушдор дар бораи нохушнудӣ аз қазо
Авомили хушнудӣ ба қазо
Осори хушнудӣ ба қазо

Боби чаҳорум Дӯстии Худо ва наздикӣ ба ӯ

Фасли Ташвиқ ба худодӯстӣ
Фазилати худодӯстӣ
Комилон дар дӯстии Худо
Ибодати дӯстдорон
Худоро дӯст бидоред ва маҳбуби дигарон созед

Фасли Авомили худодӯстӣ
Ёди Худо
Дархост

Фасли Маншаи маҳбубият дар назди Худо
Итоат аз Худо
Ахлоқи воло
Корҳои некӯ
Маҳбубтарини корҳо назди Худо
Маҳбубтарини мардум дар назди Худо

Фасли Монеъҳои худодӯстӣ
Хатарноктарин монеъ
Он чӣ Худо душман медорад
Манфуртарин корҳо дар назди Худо
Душмантарини мардум дар назди Худо

Фасли Хусусиёти маҳбубони Худо
Меъёри манзилати банда дар назди Худо
Маҳбуб шудан дар миёни дӯстони Худо
Унс бо Худо
Парҳез аз дунё
Мубтало шудан ба балои бузург

Фасли Осори худодӯстӣ

Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам

Истиҷобати дуо
Хайри дунё ва охират

Боби панҷум Нубувват

Фасли Нубуввати омма
Фалсафаи нубувват
Ривоёте дар бораи шумори паёмбарон а
Падарони паёмбарон
Хусусиёти паёмбарон а

Фасли Паёмбарони қабл аз Ислом
Одам а
Идрис а
Нӯҳ а
Иброҳим а
Яъқуб а
Айюб а
Шуайб а
Мӯсо ва Ҳорун а
Мӯсо ва Хизр а
Илёс а
Довуд а
Закариё а
Яҳё а
Исо а
Узайр а
Юнус а

Фасли Нубуввати Муҳаммад с
Далоили нубуввати Муҳаммад с
Ҷаҳонӣ будани рисолати Муҳаммад с

Фасли Хатми нубувват

Фасли Хусусиёти Паёмбар с
Хусусиёти хонаводагӣ
Хусусиёти номи Паёмбар с
Хусусиёти ахлоқии Паёмбар с
Хусусиёти сиёсию иҷтимоии Паёмбар с
Хусусиёти ибодии Паёмбар с

Фасли Ҳиҷрати Паёмбар с
Ҳиҷрат ба Мадина

Фасли Меъроҷи Паёмбар с
Уруҷи Паёмбар с ба маконе ки ҳеҷ башаре қадам нагузошт
Намози фариштагону паёмбарон а пушти сари Паёмбар с дар

Фехрист

Меъроҷ

Фасли Ғайбгӯиҳои Паёмбар с

Шаҳодати Аммор р
Шаҳодати Имом Алӣ а
Ҷанги Ҷамал
Пирӯзӣ бар Эрон ва Рум
Шаҳодати Имом Ҳусайн а
Пирӯзӣ бар яҳуд
Фитнаи Муғул
Инқилоби Исломӣ дар шарқ
Паёмбар с бо таълими Худованди азза ва ҷалла аз ғайб хабар дорад

Боби ҳаштум Қуръон ва суннат

Фасли Қуръон

Ташвиқ ба тамассук ба Қуръон
Қуръон беҳтарин сухан аст
Қуръон шифои дардҳост
Улуму ахборе ки дар Қуръон аст
Омӯзиши Қуръон
Савоби омӯхтани Қуръон
Ташвиқ ба ҳифзи Қуръон
Подоши ҳомилони Қуръон
Он чӣ шоистаи ҳомилони Қуръон аст
Ташвиқ ба тиловати Қуръоно
Хондани Қуръон бо садои хуш
Одоби қироат
Он чӣ дар тиловати Қуръон ҷоиз нест
Гӯш додан ба Қуръон
Ҳушдор дар бораи тафсири Қуръон ба раъй
Гурӯҳҳои оёти Қуръон
Боазаматтарин оят
Бимдиҳандатарин оят
Умедбахштарин оят

Фасли Суннат

Ташвиқ ба тамассук ба суннат
Ақсоми суннат
Фазилати ҳадис ва ровӣ
Фаҳми ҳадис
Ҳадиси Аҳли Байт а ҳадиси Паёмбар с аст
Наҳй аз дурӯғбастан ба Паёмбар с
Дурустии ҳадис ва созгории он бо Қуръон
Дурустии ҳадис ва созгории он бо ҳақ

Боби ҳафтум Дин шариат ва Ислом

Фасли Дин

Ягонагии адён
Ташвиқ ба амиқандешӣ дар дин
Хусусиёти диншинос
Ташвиқ ба посдорӣ аз дин
Осонии дин
Анҷом додани мубоҳҳо ва он чӣ таклифе дар он нест
Дуо барои устувор шудани дин дар дил
Сифоти нагаҳбонони дини Худо
Парҳез аз фатвои ғайри олимона додан дар дин

Фасли Ислом

Ислом роҳи рост аст
Ислом бартар аст ва ҳеҷ дине бар он ғолиб намешавад
Ислом пеш аз худро нодида мегирад
Маънои Ислом ва мусулмон
Мамнӯияти зиён задан ба худ ва дигарон дар Ислом
Хушисломтарини мусулмонон
Бунёди Ислом
Ғурбати Ислом
Касе ки мусулмон нест

Боби ҳаштум Имон ба маод

Фасли Охират

Номгузории охират
Муқоиса миёни охират ва дунё
Хусусиёти охират
Ташвиқ ба охиратгароӣ
Фарзандони охират бошед
Хусусиёти охиратгароён
Андозаи пардохтан ба охират
Осори аҳамият додан ба охират
Ташвиқ ба ёдоварии охират
Авомили ёдоварии охират
Авомили аз ёд бурдани охират
Баракоти обод кардани охират
Он чӣ охиратро обод мекунад
Он чӣ охиратро вайрон мекунад
Ташвиқ ба савдои охират
Маънои савдогарии охират
Ҳушдор дар бораи фурӯхтани охират ба дунё
Сарзаниши касе ки охираташро ба дунёи дигарон бифурӯшад

Фехрист

Фасли Марг

Ҳамагон чашандаи марганд
Ақсоми марг
Марги мўъмин
Марги кофир
Ёди марг
Омода шудан барои марг
Бадтарин узрхоҳӣ
Орзуи марг
Сахтиҳои марг
Он чӣ маргро осон мекунад
Он чӣ инсон ҳангоми марг мебинад
Ташйеи ҷаноза
Одоби ташйеи ҷаноза
Хоксупорӣ

Фасли Қабр

Аввалин манзилгоҳи охират
Саволи қабр
Азоби қабр
Он чӣ дар қабр судманд аст
Зиёрати қубур
Зиёрати қабри Паёмбар с
Зиёрати қубури имомони Аҳли Байт а
Зиёрати қубури мўъминон

Фасли Қиёмат

Наздикии замони қиёмат
Нишонаҳои фаро расидани қиёмат
Ба ҳаракат даромадани кўҳҳо
Густариш ёфтани замин
Бонги қиёмат
Сифоти маҳшар
Парҳезгорон дар қиёмат
Нури мўъминон дар қиёмат
Гунаҳкорон дар қиёмат

Фасли Ҳисоб

Пайванди амал ва муҷозот
Номаи аъмол
Ҳисобрасии аъмол
Гувоҳии рўзҳо
Гурўҳҳои мардум дар ҳисобрасӣ
Он чӣ ҳисобрасии қиёматро осон мекунад
Касоне ки бидуни ҳисоб ба биҳишт мераванд

Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам

Касоне ки бидуни ҳисоб ба дӯзах мераванд

Фасли Шафоат

Шафоаткунандагон
Шафоати Паёмбар с
Ниёзи ҳамагон ба шафоат
Маҳрумон аз шафоат
Сазовортарини мардум ба шафоат

Фасли Биҳишт

Азамати неъматҳои биҳишт
Мӯҷиботи рафтан ба биҳишт
Биҳишт печида дар нохушояндиҳост
Касоне ки биҳишт бар эшон воҷиб аст
Касоне ки биҳишт бар эшон ҳаром аст
Дараҷоти биҳишт
Нахустин касе ки вориди биҳишт мешавад
Сифоти аҳли биҳишт
Ганҷҳои биҳишт

Фасли Оташи дӯзах

Сифоти дӯзах
Хӯроки дӯзахиён
Нӯшокии дӯзахиён
Сифоти дӯзахиён
Касоне ки дар дӯзах ҷовидонанд
Касоне ки аз оташ берун меоянд
Подош додан ба бархе кофирон дар ҷаҳаннам

Бахши севвум Ҳикматҳои ақидатӣ иҷтимоӣ ва сиёсӣ

Боби якум Имомат

Фасли Истимрори имомат ва ҳидоят

Фасли Бартарини мардум

Фасли Ҳикмати имомат

Фасли Шинохти имом

Вуҷуби шинохти имомони ҳидоят
Ҳушдор дар бораи нашинохтани имомон

Фасли Шароити имомат

Таъйин шудан аз ҷониби Худо
Бартарӣ дар илм

Фасли Монеаҳои имомат

Пайравӣ аз ҳавои нафс
Нотавонӣ

Фехрист

Разилатҳои ахлоқӣ

Фасли Вазоифи имом

Посдорӣ аз амонати раҳбарӣ
Ба кор гумоштани бартаринҳо
Ба кор нагумоштани афроди ташнаи риёсат
Муҳаббату меҳрубонӣ бо умуми мардум
Иртиботи мустақим бо мардум
Муқаддам доштани мустазъафон
Сарфаҷӯи дар харҷи байтулмол

Фасли Ҳуқуқи имом

Фармонбардорӣ
Хайрхоҳӣ
Бузургдошт

Фасли Шумори Имомони Аҳли Байт а

Дувоздаҳ Халифа
Дувоздаҳ амир
Дувоздаҳ имом
Дувоздаҳ васӣ
Дувоздаҳ тан ба шумори нақибони Бани Исроил
Имом Алӣ а ва ёздаҳ тан аз фарзандони ӯ

Фасли Истимрори имомати Аҳли Байт а

Ҳадиси сақалайн ба ривояти пайравони Аҳли Байт а
Ҳадиси сақалайн ба ривояти аҳли суннат
Маънои итрат дар ҳадиси сақалайн

Фасли Маънои Аҳли Байт а

Ҳамсарони Паёмбар с ва мафҳуми Аҳли Байт а
Асҳоби Паёмбар с ва мафҳуми Аҳли Байт а

Фасли Манзилати Аҳли Байт а

Масали Аҳли Байт а масали киштии Нӯҳ а
Масали Аҳли Байт а масали Боби Ҳитта
Масали Аҳли Байт а масали хонаи Худо
Масали Аҳли Байт а масали ситорагон
Манзилати Аҳли Байт а дар рӯзи қиёмат

Фасли Хусусиёти Аҳли Байт а

Таҳорат
Ҳамтои Қуръон
Ҷонишинон ва авсиёи Паёмбар с
Бартарини мардум
Улуламр
Аҳли зикр

Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам

Амони заминиён
Маъдани рисолат
Оштию ҷанг бо онҳо оштию ҷанг бо Паёмбар с аст
Дин бо онон оғоз мегардад ва бо онон поён меёбад
Ҳеҷ кас бо эшон муқоиса намешавад

Фасли Хусусиёти амалии Аҳли Байт а
Хазонадорони илми Худованд
Ворисони илми паёмбарон а
Донотарини мардум
Маъдани илм
Илми Китоб назди онҳост
Илми ҳарчи ки дар замину осмон аст назди онҳост

Фасли Ҳуқуқи Аҳли Байт а
Аҳамияти шинохти ҳуқуқи Аҳли Байт а
Ташвиқ ба риояти ҳуқуқи Аҳли Байт а
Унвонҳои ҳуқуқи Аҳли Байт а

Фасли Дӯст доштани Аҳли Байт а
Фазилати дӯст доштани Аҳли Байт а
Хусусиёти дӯст дошани Аҳли Байт а
Тарбияти фарзандон бар дӯстии Аҳли Байт а
Осори дӯст доштани Аҳли Байт а

Фасли Душманӣ бо Аҳли Байт а
Ҳушдор дар бораи душманӣ бо Аҳли Байт а
Осори душманӣ бо Аҳли Байт а

Фасли Зулм кардан ба Аҳли Байт а
Ҳушдори Паёмбар с дар бораи зулм ба Аҳли Байт а
Ҳаром будани биҳишт бар ситамкунанда ба Аҳли Байт а
Пешгӯии Паёмбар с дар бораи зулм ба Аҳли Байт а

Фасли Давлати Аҳли Байт а
Башоратҳо дар бораи давлати Аҳли Байт а
Заминасозони давлати Аҳли Байт а

Фасли Ғулув дар бораи Аҳли Байт а
Ҳушдор дар бораи ғулув
Кофир будани ғулувкунанда
Ҳалокати ғулувкунанда
Сохтагӣ будани аҳодиси ғулувомез

Фасли Пайрави Аҳли Байт а дар қиёмат

Боби дуввум Уммат

Фасли Авомили пешқадамии умматҳо

Фехрист

Раҳбарии пешвоёни ҳидоят
Якпорчагӣ
Дурусткор будани бузургон
Чанг задан ба арзишҳои ахлоқию рафторӣ

Фасли Авомили нобудии умматҳо
Раҳбарии гумроҳон ва пайравии кӯркӯрона
Вониҳодани наҳйи мункар
Ихтилоф
Табоҳии бузургон
Дунёдӯстӣ
Беаҳамиятӣ ба ҳуқуқи нотавонон
Мафосиди фарҳангӣ ва иқтисодӣ
Мӯҳлат додан

Фасли Ибрат гирифтан аз умматҳо
Озмоиши умматҳо
Камии умматҳои наҷот ёфта
Андарз гирифтан аз пандҳои таърих

Фасли Фазоили уммати исломӣ
Иҷобати дуои Иброҳим а
Беҳтарини умматҳо
Уммати хуҷаста
Охирини умматҳо ва пешқадами онҳо

Фасли Хусусиёти уммати Муҳаммад с дар аҳкоми шаръӣ

Фасли Хусусиёти рафтории уммати Муҳаммад с
Амри маъруф ва наҳйи мункар
Миёнаравӣ

Фасли Ояндаи уммати Муҳаммад с дар дунё
Баргашти гурӯҳе ба оини пешини худ
Дучор шудан ба сарнавишти умматҳои пешин
Бурузи ихтилоф дар уммат
Барҳақ будани гурӯҳе аз уммат то қиёми қиёмат
Фитнаҳое ки дар ин уммат буруз мекунад
Ҷонишинӣ дар замин

Фасли Хусусиёти уммати Муҳаммад с дар қиёмат
Нахустин уммате ки ҳисобрасӣ мешавад
Шоҳид бар умматҳо
Шафоати Паёмбар с дар ҳаққи онҳо
Бештари биҳиштиён

Фасли Гурӯҳҳои уммат
Беҳтаринҳои уммат

Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам

Бадтаринҳои уммат

Фасли Порсиён

Порсиён бузургтарин саҳмро дар Ислом доранд
Порсиён ва имон

Бахши чаҳорум Ҳикматҳои марбут ба ҷаҳон ва инсон

Боби якум Офариниш

Боби дуввум Замин

Густариш ёфтани замин бар рӯи об
Қарор гирифтани замин бидуни сутунҳои намоён
Шумори заминҳо
Нахустин хушкие ки дар замин падид омад

Боби севвум Дунё

Фасли Шинохти дунё

Хусусиёти дунё
Масали дунё
Масали аҳли дунё
Дунёи писандида

Фасли Аҳамияти дунё ва нақши он дар сохтани охират

Ислом дини дунё ва охират
Мусулмон ба дунёву охират эҳтимом меварзад
Дунё киштзори охират
Наҳй аз носазогӯӣ ба дунё ва накӯҳиши он
Наҳй аз раҳбоният ва ҳаром шумурдани ҳалоли Худо
Ислоҳи зиндагӣ талаби охират аст
Дуо барои рифоҳ дар зандагӣ
Подоши касе ки дунёро дар роҳи дуруст ба кор мегирад

Фасли Авомили дастёбӣ ба хайри дунё ва охират

Бартар донистани охират
Хушхӯӣ
Ёди Худо
Мудоро ва мулоимат
Салавот фиристодан бар Паёмбар с ва хонадони ӯ а

Фасли Шинохти дунёи накӯҳида

Вижагиҳои дунё
Масали дунё
Масали дунё ва охират
Муҷассам шудани дунё
Арзёбии дунё
Ҳушдор дар бораи фирефта шудан ба дунё
Ҳушдор дар бораи лаззатҳои дунё

Фехрист

Ҳушдор дар бораи дунёдӯстӣ
Ташвиқ ба нафрат аз дунё
Зиёнҳои дунёдӯстӣ
Сифоти аҳли дунё

Боби чаҳорум: Аҷал

Ҳар чизе аҷали рақамхӯрда дорад
Қисмҳои аҷал
Ҳикмати пӯшида будани аҷал

Боби панҷум Шайтон

Душмании шайтон бо инсон
Ҳушдор дар бораи гумроҳсозии шайтон
Он чӣ шайтонро мусаллат мекунад
Он чӣ шайтонро дур мекунад
Лашкариёни Иблис

Боби шашум Инсон

Фасли Кароматии инсон

Бартарии инсон бар дигар махлуқот
Авомили растагорӣ
Баробарии зану мард дар фазилатҳо

Фасли Қалби инсон

Масали қалб
Ҷойгоҳи қалб нисбат ба бадан
Саломати қалб
Кушодагии дил
Кӯрии дил
Авомили сахтии дил
Он чӣ дилро дармон мекунад

Фасли Нафси инсон

Шинохти нафс
Нафси сарзанишгар
Тазкияи нафс

Фасли Рӯъё

Навиди рӯъё
Ақсоми рӯъё

Боби ҳафтум Орзу

Фасли Нақши орзу дар зиндагӣ

Раҳмате аз ҷониби Худованди Мутаол
Масали аҷал ва орзу

Фасли Орзуи ҳақиқӣ

Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам

Фасли Кӯтоҳ кардани орзу

Суфориш ба кӯтоҳии орзу

Он чӣ мӯҷиби кӯтоҳии орзу аст

Фасли Ҳушдор дар бораи орзуҳои беҳуда

Фасли Зиёни орзуҳои беҳуда

Боби ҳаштум Баракат

Фасли Авомили баракати умр

Фасли Авомили баракати хонаҳо

Фасли Ахлоқи баракатзо

Фасли Зикрҳову ибодатҳои бараказо

Фасли Корҳои баракатзо

Фасли Дуоҳои баракатзо

Фасли Инсонҳои бо баракат

Паёмбарон а

Хотами Паёмбарон с

Аҳли Байт а

Ҷамоат

Мӯъмин

Духтарон

Бузургон

Аҳли некӣ

Фасли Ҳайвоноти бобаракат

Фасли Замонҳои бобаракат

Фасли Хӯрокиҳои бобаракат

Фасли Нӯшокиҳои бобаракат

Фасли Монеъҳои баракат

Корҳои бад

Тарки амри маъруф ва наҳйи мункар

Сабук шумурдани намоз

Куфрони неъмат

Хиёнат

Зино

Дурӯғ гуфтан

Надодани закот

Фиреб додани мусулмон

Қасам хӯрдан ҳангоми савдо

Бисмиллоҳ нагуфтан ҳангоми хӯрдан

Фехрист

Боби нӯҳум Хайр Некӣ

Фасли Шинохти хайр

Замина ва меъёри шинохти хайр ва шар
Ҳақиқати хайр ва шар
Маънои хайр
Маънои эҳсон

Фасли Ташвиқ ба хайр

Таъкид бар анҷом додани кори хайр
Ташвиқ ба анҷом додани кори шоиста
Таъкид бар кори хайр ва ширкат дар он
Аҳамият додан ба кори хайр
Шитоб дар кори хайр
Аҳли хайр
Роҳнамоӣ ба сӯи хайр

Фасли Сарчашмаҳои хайр

Сарчашмаи илмӣ
Он чӣ бо он хайри дунёву охират ба даст меояд

Фасли Он чӣ аз хайр хабар медиҳад

Нишонаҳои аҳли хайр
Сифоти аҳли хайр
Беҳтарини мардум
Беҳтарини мӯъминон

Фасли Осори хайр

Осори корҳои хайр
Осори некӣ кардан ба мардум

Боби даҳум Мусибатҳо балоҳо ва шурур

Фасли Мусибатҳо

Он чӣ мусибатҳоро осон мекунад
Сахтию осонӣ ҳамроҳи ҳаманд
Гиря барои марги фарзанд ва хешон
Мусибати марги фарзанд
Одоби мусибат дида
Таслият додани азодор
Дуо ҳангоми дидани балодида

Фасли Ҳикмати мусибатҳо

Озмоиш
Арҷ ниҳодан ба мӯъмин
Тазаккур ба кофир
Муҷозоти гунаҳон
Покии мӯъмин аз гуноҳ

Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам

Такомул барои анбиё ва авлиё а
Инсони бебало мавриди ғазаби Худост

Фасли Асбоби мусибат ва бало ва шурур
Хашми Худо
Нафси бадфармон
Хашм
Майгусорӣ
Раҳо кардани забон
Шайтонҳои ҷинну инс

Фасли Монеъҳои мусибат ва бало ва шурур
Имон
Ақл
Ахлоқ ва амали нек

Пайнавишт

Пешгуфтор

Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам с самараи талоши наве дар ҷиҳати пешрафти фарҳанги Қуръон ва ҳадис ва дуввумин асари ба анҷом расида дар пажӯҳишкадаи Улум ва Маорифи Ҳадис аст ки ба баракати соли Паёмбари Аъзам с ва ба манзури ошноии ҳарчи бештари ҷаҳониён ва махсусан пажӯҳишгарон бо чеҳраи малакутии Хотами Паёмбарон тақдим гардид

Ин ҳикматнома суханони ҳакимонаи он бузургтарин ҳакими илоҳиро ки манобеи мӯътабари исломӣ гузориш кардаанд дар канори оёте ки Худованди Мутаол бар қалби муқаддасаш фуруд овард бо назми ҷадид ва саҳлулвусуле дар заминаҳои маърифатшиносӣ ҷаҳоншиносӣ инсоншиносӣ эътиқодот иҷтимоиёт тарбият сиёсат иқтисод ва беҳдошт ироа мекунад

Ин ҳикматнома илова бар табйини роҳҳои такомул ва комёбии моддию маънавии инсон санади равшане аст бар нубуввати Хотами Анбиё зеро суханоне дар ин сатҳ ва бо ин умқ бидуни иртибот бо мабдаи ваҳй аз касе ки ҳатто як рӯз ба мадраса нарафта ва як соат устод надидааст усулан имконпазир нест

Ба иборати дигар ҳар инсони огоҳу мунсифе ки ин ҳикматномаро бихонад ва бидонад ки гӯяндаи он уммӣ ва

Нахустин асар китоби Паёмбари Аъзам с аз нигоҳи Қуръон ва Аҳли Байт а буд ки дар нимаи аввали соли ҳиҷрии шамсӣ мунташир шуд

дарснохонда аст шакку тардиде дар иртиботи ӯ бо мабдаи ваҳӣ нахоҳад кард ва ба таъбири дақиқи Қуръони Карим

> ***Ва касоне ки аз дониш баҳра ёфтаанд медонанд ки он чӣ аз ҷониби Парвардигорат ба сӯи ту нозил шудааст ҳақ аст ва ба роҳи он Азизи Сутуда роҳбарӣ мекунад***

Гуфтанӣ аст ки ояти шарифаи ***Ва аз сари ҳавас сухан намегӯяд ин китоб ҷуз ваҳйе ки фиристода мешавад нест*** ба ҳамаи раҳнамудҳои Паёмбар с эътибори ваҳёнӣ мебахшад ва ин гуна ҳамаи ҳикматҳои набавӣ машмули иборати Он чӣ аз ҷониби Парвардигорат ба сӯи ту нозил шудааст дар ояти пешгуфта мешаванд ки ошноии аҳли илму огоҳӣ бо онҳо имон овардан ба сиҳҳати онҳо ва ба садоқати Паёмбари Худо с ро ба ҳамроҳ дорад

Гузидаи Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам с

Пас аз интишори Ҳикматномаи Паёмбари Аъзам с бо иноят ба ин ки баҳрабардории ҳамагон махсусан дар сатҳи ҷаҳон аз китобе бо ин ҳаҷм аз матолиб амалан мумкин нест аз фозили арҷманд ҷаноби оқои Муртазо Хушнасиб ки таҳияи асли Ҳикматнома низ бо ҳамкории эшон таҳаққуқ ёфт тақозо кардам ки гузидасозии онро низ бар ӯҳда бигирад ва аз ин роҳ хушнасибии худро бо ироаи ин хидмати арзишманд ба остони қудси набавӣ комил гардонад ва Худованди Маннонро сипос ки вай аз ӯҳдаи ин хидмат ба хубӣ баромад ва гулчини пурфоидае аз гулистони ҳикмати муҳаммадӣ тақдими иродатмандони ин остон намуд Аз эшон ва ҳамаи касоне ки ба гунае дар сомондеҳии ниҳоии китоб нақш ифо кардаанд самимона сипосгузорам ва барои ҳамаи онон аз ҳазрати Борӣ Таоло ҷаллат азаматуҳ подоши шоистаи фазли ӯро масъалат дорам

Дар поён таваҷҷӯҳи азизонеро ки моиланд аз ин китоб ё дигар манобеи ривоӣ суханеро ба Паёмбар с ё аҳли байти

Сураи Сабаъ
Сураи Наҷм

Пешгуфтор

эшон а нисбат диҳанд ба яке аз муҳимтарин одоби нақли ҳадис ҷалб мекунам Шайх Кулайнӣ р аз Имом Алӣ а ривоят карда ки мефармояд

Ҳангоме ки ҳадисеро нақл мекунед онро ба касе ки онро ривоят намудааст нисбат диҳед ки агар дуруст бошад ба суди шумост ва агар дурӯғ бошад ба зиёни ровӣ аст

Раббано тақаббал минно иннака антас самиъ ул алим

Муҳаммад Муҳаммадии Райшаҳрӣ

Зил қаъдаи